

CONSERVAREA ȘOIMULUI DUNĂREAN FALCO CHERRUG

ÎN NORD-ESTUL BULGARIEI, UNGARIA, ROMÂNIA ȘI SLOVACIA

ȘOIMUL DUNĂREAN (*Falco cherrug*) este o pasăre răpitoare rară.

Șoimul dunărean este o pasăre răpitoare maronie de dimensiuni medii, caracteristică terenurilor deschise din zona de stepă care se întinde între Europa Centrală și Mongolia. În Europa, habitatele specifice acestiei sunt reprezentate de silvostepă, zone agricole, poalele dealurilor sau chiar zone de deal. În Asia preferă stepele, semi-deserturile, creștele muntoase până la 4000 de metri altitudine. Evită pădurile închise. Șoimul dunărean nu construiește cuib. De obicei ocupă cuiburile abandonate ale altor specii de păsări.

Popândăul (*Spermophilus citellus*) constituie una din prăzile preferate; totuși, însă, consumă și alte rozătoare și păsări. În Europa, exemplarele tinere sunt parțial migratoare, zburând spre sud toamna, în timp ce adulții rămân în zonele de cuibărit pe tot parcursul anului.

Este o specie periclitată, fiind amenințată mai ales de dispariția habitatelor, factorii antropici (de ex: electrocutarea) și de capturările ilegale din Asia în scopul șoimăritului. Cea mai puternică populație din Europa – în jur de 300 de perechi – se află în Bazinul Carpathic datorită eforturilor de conservare depuse cu scopul salvării speciei. Populația globală este estimată la 9.600 – 17.000 de perechi.

Șoimul dunărean este o specie strict protejată în toate țările participante la proiect – uciderea sau rănirea oricărui individ se pedepsesc prin lege. Specia se află inclusă în Anexa I din Directiva Păsări a Uniunii Europene, în Anexa II a Convenției de la Berna, în Anexa II a Convenției de la Bonn și în Anexa II a CITES; este menționată ca vulnerabilă în Lista Roșie a IUCN.

Scopul proiectului Life-Nature este de a crea cu sprijinul UE condiții favorabile pentru expansiunea populației Bazinului Carpathic în țările vecine, stabilizarea populației pe termen scurt și, prin aceasta, de a pune bazele unei creșteri constante a populației șoimului dunărean în Europa, pe măsură ce acțiunile proiectului vor avea efect.

Pe lângă activitățile pentru îmbunătățirea habitatului favorabil șoimului dunărean – instalarea cuiburilor artificiale, reintroducerea popândăilor, propunerile pentru subvenții în agricultură – de asemenea evitarea pericolelor – izolarele linilor electrice de medie tensiune, reabilitarea păsărilor rănite, păzirea cuiburilor, montarea emițătoarelor satelitare pe șoimi și monitorizarea acestora, conștientizarea publicului – joacă un rol important în proiect.

Proiectul vizează transferul de cunoștințe și experiență din partea partenerilor maghiari și slovac dobândite prin proiectul anterior LIFE06 NAT/H/000096, către partenerii români și bulgari și ajutarea acestora în implementarea celor mai bune practici pentru conservarea șoimului dunărean.

Durata proiectului: 01.10.2010 – 30.09.2014.

Costurile proiectului: 4 032 828 € - 74,55% finanțat de LIFE-Nature

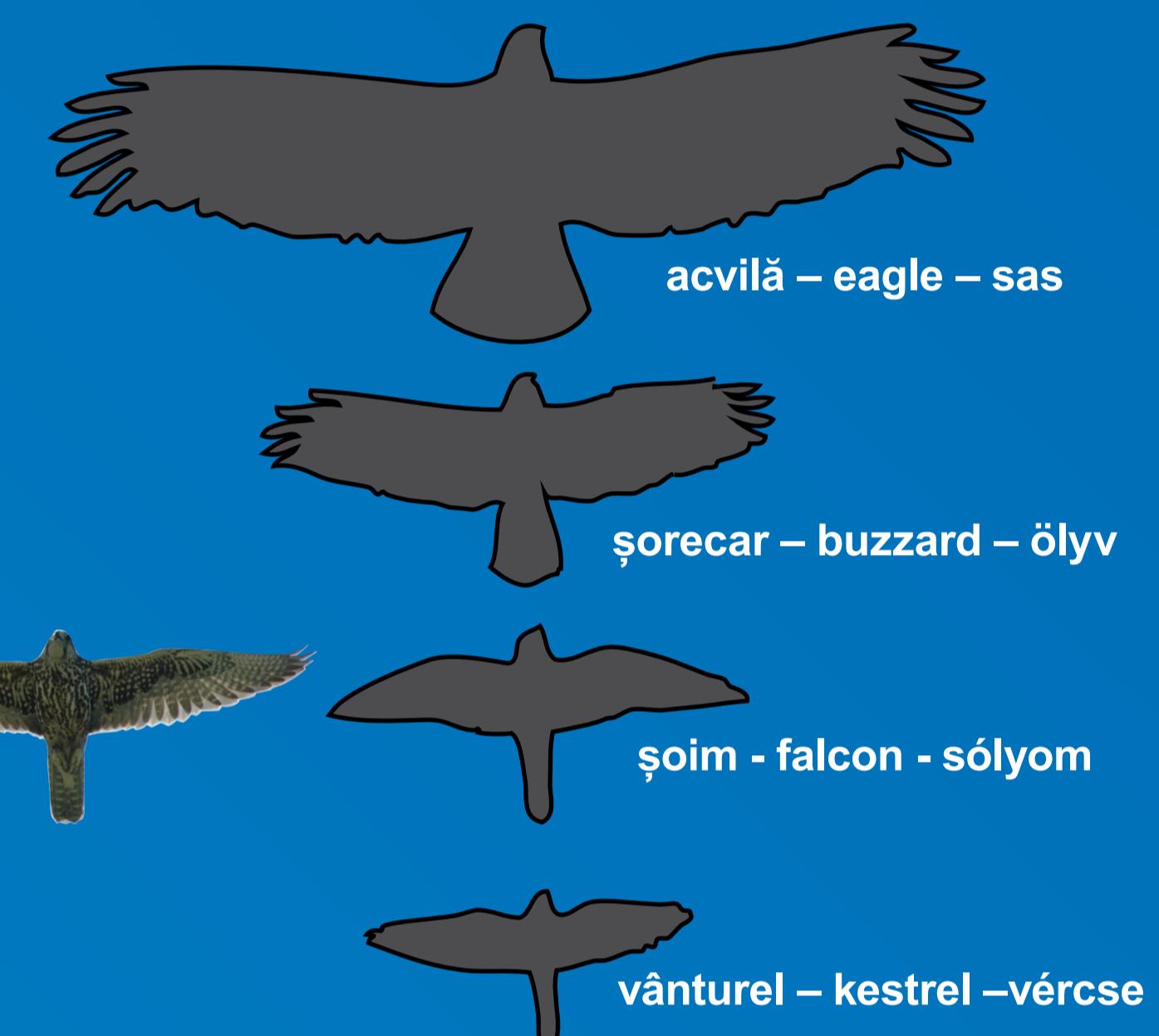
CONSERVATION OF FALCO CHERRUG IN NE-BULGARIA, HUNGARY, ROMANIA AND SLOVAKIA

A KERECSENSÓLYOM VÉDELME

ÉSZAKKELET-BULGÁRIÁBAN, MAGYARORSZÁGON, ROMÁNIÁBAN ÉS SZLOVÁKIÁBAN

Privind spre cer, uneori avem ocazia de a observa următoarele păsări răpitoare
Looking up to the sky, you may see the following birds of prey
Az égre nézve ezeket a madarakat figyelheti meg

The Saker Falcon (*Falco cherrug*) is a rare bird of prey.

It is a brown-coloured, mid-sized bird of prey. Saker is a typical bird of prey of open steppe areas ranging from Central Europe to Mongolia. Its typical habitats in Europe are lowland forest-steppes, agricultural areas, foothills, sometimes hills; in Asia it prefers steppes, semi-deserts, highlands of mountains up to 4000 m. It avoids closed forests. Sakers do not build nest. Usually they occupy the abandoned nests of other species.

Suslik (*Spermophilus citellus*) is one of Saker's favourite preys; however other rodents and birds are also on its menu. Juvenile Sakers in Europe are partly migratory and leave for south in autumn, while adults stay in the breeding area all year round. It is an endangered species threatened mostly by disappearance of habitats, human civilization factors (e.g. electrocution) and illegal trapping for falconry in Asia. Its strongest population – about 300 pairs – in Europe can be found in the Carpathian Basin due to conservation efforts aiming to save the species. The global population is estimated to 9,600 – 17,000 pairs. Saker is a strictly protected species in all the project countries – killing or impairing any individual of the species is to be punished by law. The species is included in Annex I of the Birds Directive of the European Union, in Annex II of the Bern Convention, in Annex II of the Bonn Convention and in Annex II of CITES; it is listed as threatened on the IUCN Red List. The purpose of the LIFE-Nature project (LIFE09 NAT/HU/000384) is to create favourable conditions for the expansion of the Carpathian Basin population in the neighbouring countries; to stabilise the population in short term, and thus to base a steady growth of the *F. cherrug* population in Europe, as the measures take effect in this project. Beyond the activities improving the habitat to facilitate the settling of Sakers – placing artificial nests, re-introducing Susliks, proposals for amending the agri-environmental support schemes –, also the addressing of threats – insulating mid-voltage power lines, rehabilitation of injured birds, guarding of nests, tagging and monitoring of Sakers with satellite transmitters, raising public awareness – plays an important role in the project.

The project aims to transfer the knowledge and experience of Hungarian and Slovak partners that was gained during the previous LIFE06 NAT/H/000096 project to Bulgarian and Romanian partners and help them implement the best practice in *Falco cherrug* conservation.

Duration of the project: 01.10.2010 – 30.09.2014.

Project costs: EURO 4 032 828 - 74,55% supported by LIFE-Nature

A kerecsensólyom
(*Falco cherrug*), a magyar mondák turulmadara, fokozottan védett ragadozómádár-fajnak.

Barna színű, közepes méretű ragadozómádár. A Közép-Európától Mongoliáig húzódó sztyeppzóna nyílt térségeinek jellegzetes ragadozómádár-faja. Tipikus élőhelyei Európában a sikivéki erdős-szytpepek, mezőgazdasági területek, hegylábi síkvidékek, esetenként középhegységek; Ázsiaban pedig a sztyeppék, félsvátagok, magashegységek fennsíkjai, 4000 méter magasságig. Az összefüggő zárt erdőket kerüli. Fészkét nem épít. Elsősorban más fajok elhagyott fészeket foglalja el. Egyik kedvenc tápláléka az ürgé (*Spermophilus citellus*), de más rágcsálók, és madarak is szerepelnek étlapjára. Európában a fiatál madarak egy része délről vonul ősszel, az ivarérett madarak egész évben a fészeklövételeken maradnak.

Veszélyeztetett faj, állományát elsősorban élőhelyeinél elvesztése és a civilizációs veszélyforrások (pl.: áramütés), Ázsiaban a sojmászati célú befogás, fenyegeti. Európában a legerősebb állománya – mintegy 300 pár – a Kárpát-medencei területen található, a faj megmentése érdekében tett erőfeszítéseknek köszönhetően.

A világállományt 9600 – 17000 párba teszik. Az összes, projekten részt vevő országban, a kerecsensólyom szigorúan védett faj, elpusztítását, vagy egyéb módon történő károsítását a törvény bünteti. A faj az Európai Unió Madárvédelmi Direktívájának I. függelékében, a Berni Egyezmény II. függelékében, a Bonni Egyezmény II. függelékében szerepel, illetve az IUCN Vörös Listáján a veszélyeztetett kategóriába van besorolva.

A LIFE-Nature (LIFE09 NAT/HU/000384) projekt célja, hogy az EU segítségével kedvező feltételeket teremtsen a Kárpát-medencei állomány terjedéséhez a szomszédos országokban, rövidtávon stabilizálja az állományt, és ezen keresztül hozzájáruljon az európai kerecsensólyom állomány stabil növekedéséhez, amint a projekt tevékenységei érreztetik hatásukat.

A kerecsensólyom megtelepedését elősegítő élőhely-javító tevékenységek – műfészkek kihelyezése, ürgetelepítés, az agrárámagatási rendszerek megfelelő átalakításra kidolgozandó javaslatok – túl, a táplálék összetétel vizsgálata és a veszélyeztető tényezök csökkentése – középfeszültségű oszlopok szigetelése, sértült egyedek mentése, fészekörözés, a műholdas jeladóval történő jelölés és monitoring, valamint a lakossági tudatformálás – is fontos szerepet kap a programban.

A projekt keretében a magyar és a szlovák partnerek – az előző, LIFE06 NAT/H/000096-os projektben szerzett – tapasztalataikat adják át a bolgár és a romániai partnereknek, segítenek a legjobb gyakorlat megvalósításában, a kerecsensólyom védelme kapcsán.

A projekt időtartama: 2010. 10. 01. – 2014. 09. 30.

Projekt költség: 4 032 828 euró, ebből 74,55% LIFE támogatás

Készült az Európai Unió LIFE-Nature programjának támogatásával

www.sakerlife.mme.hu

LIFE09 NAT/HU/000384

co-ordinating beneficiary

associated beneficiaries

ÉMASZ

MAVIR
MAGYARORSZÁGI VILÁGÖKOLOGIAI AVATI
RENÉSZABANTÓ ZÁRÓPÓDÉN
MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

edf
DÉMÁSZ Hálózat

ZÖLD POLYOZO
KOZALMA

GYIMÉ

SO-R
SOCIETATE ORNITOLÓGICĂ ROMÂNĂ

MILVUS
group

Zapadoslovenská
energetika

VIDEKELESENÉSI
MINISZTERIUM